

Zápis z 48. jednání SDRUK Sekce pro regionální funkce

Datum konání: 5. 12. 2025

Místo jednání: Národní knihovna ČR

Jednání řídili: PhDr. Dana Petrýdesová, předsedkyně sekce SDRUK pro RF; PhDr. Vít Richter

Jednání se účastnili: Jana Bednářová, Irena Brezovic, Edit Čudová, Zuzana Hájková, Veronika Kašpárková, Věra Konečná, Petra Krausová, Jitka Kutmon, Radek Liška, Olga Macháčková, Lucie Macháčková, Miroslava Melenová, Michaela Mrázová, Michaela Staňková, Adéla Svobodová, Marie Šedá, Petra Ševčíková, Jana Tomancová

Omluveni: Anna Krausová, Radka Krejčí, Petra Řoutilová,

Host: Eva Semrádová

Program:

Jednání zahájila PhDr. Dana Petrýdesová

1. Vyhodnocení konference *Regionální funkce knihoven* (Dana Petrýdesová)

Podrobné informace jsou k dispozici v prezentaci (příloha zápisu).

Z prezentace připomínáme:

- Účastníkům konference byl elektronickou cestou rozeslán dotazník zpětné vazby → z 200 účastníků konference zpětnou vazbu odeslalo 93 osob → většina účastníků byla spokojena → celkový dojem ohodnocen známkou 2 → to je pěkný výsledek.
- Pro další ročník promyslet:
 - Místo konání → Dům hudby není moc vhodný prostor → kolegyně z Pardubic zkusí oslovit univerzitu v Pardubicích → pro většinu účastníků jsou Pardubice vhodným místem zejména s ohledem na dopravní obslužnost (jsou na trati).
 - Občerstvení → dodavatel nemá v Domě hudby přístup k vodě → to je problém → s kvalitou občerstvení jsme limitováni i finančními prostředky.
 - Výše konferenčního poplatku → ke zvážení je navýšení o 200 Kč na 1 000 Kč.
 - Konferenci v roce 2027 dát jako projekt do VISK.
- Vyhodnocení [programu](#)
 - Nejlépe hodnocený byl I. blok "Trendy a výzvy pro knihovny".
 - Nejhorší hodnocený byl IV. blok "Regionální automatizované knihovní systémy v praxi" → prezentace zástupců jednotlivých AKS → pozitivně byly hodnoceny praktické příspěvky z knihoven k jednotlivým AKS, protože kolegyně hovořily

jasně a srozumitelně → otázka (VR): Potřebují PK info, jak funguje RAKS v jiném AKS? → odpověď: Pro knihovny, které zatím ještě nemají RAKS, je to důležité info, problém je v tom, že zástupci AKS neumí knihovníkům funkci RAKS či novinky v daném AKS srozumitelně říci/vysvětlit. → Michaela Staňková: v Liberci proběh 18.11. seminář Tritius k novinkám systému a jak fungují v praxi.

- Není vhodné organizovat konferenci ve čtvrtek a pátek → ideálně úterý a středa.
- Lucie Macháčková bude kontaktovat redakční radu Čtenáře s námětem na zpracování tématu: srovnání RAKS v jednotlivých AKS → výhody X nevýhody → mail do redakce čtenáře byl odeslán 9.12.2025 → zpracování příspěvku budeme řešit, není to jednoduchý úkol, potřebovali bychom maximalistický seznam možných funkcí AKS, následně například vytvořili dotazník, který by jednotlivé AKS vyplnili.

2. Stáž pro krajské metodiky (Jana Tomancová)

- V letošním roce proběhl druhý ročník stáže pro začínající metodiky krajských knihoven.
- Místem konání byla KFB ve Zlíně.
- Termín 19.–21. listopadu 2025.
- Celou organizaci zajišťovala paní kolegyně Jana Tomancová.
- Stáže se zúčastnilo 5 kolegyň.
- Komentář paní kolegyně Tomancové: sdílení zkušeností navzájem → stáž byla přínosná i pro organizátory → od kolegyň, které se stáže účastnily máme pozitivní zpětnou vazbu.
- Pořádat stáž je práce navíc, ale má pro všechny zúčastněné velký smysl.
- Program stáže ve Zlíně, viz příloha.
- **Stáž pro rok 2026** → paní kolegyně Petra Ševčíková souhlasila, že třetí ročník stáže se bude konat v Moravskoslezské vědecké knihovně v Ostravě → zájemci prosím kontaktujte paní kolegyni Ševčíkovou petra.sevcikova@msvk.cz

3. Příprava semináře pro ředitele pověřených knihoven (Dana Petrýdesová)

- Zahájeny přípravné práce na programu.
- Financování → seminář zařadil SDRUK do svých projektů na rok 2026 → SDRUK pomůže s financováním semináře.
- Místo konání: [Knihovna Karla Hynka Máchy v Litoměřicích](#)
- Termín: 2./2 června → možné termíny v červnu: 3.- 4.6., 10. - 11.6., 17. - 18.6.
- Časová dotace: dva dny.
- Předpokládaný počet účastníků max. 20 osob.
- Jihočeský kraj má o seminář velký zájem → větší počet nových ředitelů PK → jsou ochotni na seminář finančně přispět.

4. Financování RF na rok 2026

- Základní info ze všech krajů je ve sdíleném dokumentu: [?gid=367623243#gid=367623243](https://docs.google.com/spreadsheets/d/1yS4kIIEXgkBrldYd2A3YG643jyz4nCR7/edit) prosím všechny o kontrolu a případné doplnění aktuálních/chybějících informací.
- Informace o financování RF a dalších aktivit (viz sdílený dokument).
- Dotace na výkon RF ještě nebyly ve všech krajích schváleny; praxe podávání žádostí (případně vyjednávání s krajem) se liší (např. Jihomoravský kraj používá dotační program kraje, v jiných krajích prostřednictvím dodatků ke smlouvám).
- Další podpora ze strany krajů → Bookstart: kraj Královéhradecký, Moravskoslezský, Olomoucký, Středočeský, Zlínský...). Jsou podporovány i další aktivity (Jižní Morava čte - Jihomoravský kraj, oceňování knihoven i knihovníků - Královéhradecký kraj, Moravskoslezský kraj, Olomoucký kraj, Zlínský kraj, Ústecký kraj, Kraj Vysočina, Středočeský i Pardubický kraj).

5. Podpora čtenářství náctiletých /young adult 12 – 18 let (Pavlína Lišovská)

Podrobné informace jsou k dispozici v prezentaci

<https://docs.google.com/spreadsheets/d/1yS4kIIEXgkBrldYd2A3YG643jyz4nCR7/edit>

Z prezentace připomínáme:

- Nové komunikační téma knihoven na roky 2026-2027.
- R. 2026 → příprava na uvedení tématu pro veřejnost → proškolení knihovníků → knihovna = komunitní centrum → zapojení mladých do budování komunity → navázání spolupráce s dalšími institucemi.
- Proč cílíme na věk 15+ → knihovníci žádali čtenářská témata → mapování projektů pro cílové skupiny → hodně projektů je pro věk od 0 – 15 let → pro studenty středních škol je projektů jen málo → celostátní akce pro tuto cílovou skupinu nemáme → mladí nejsou motivováni chodit do knihovny.
- Knihovny jsou tolerantní prostor pro setkávání → mladí mohou uplatnit svůj potenciál a zapojit se do komunity → do této cílové skupiny patří jak noví středoškoláci (15 let) tak mladí, kteří odchází na VŠ nebo do zaměstnání → i tyto mladé dospělé chceme dostat do knihoven.
- Plán:
 - Výstupy z projektu → dvě metodické příručky: 1. Práce s fondem cílové skupiny, 2. Jak pracovat s dospívajícími a mladými dospělými → na příručkách se budou podílet odborníci (psychologové, pedagogové, neziskové org. ,které pracují s mladými lidmi) a knihovníci, se sdílením příkladů dobré praxe.
 - Pravidelná online i prezenční informační setkání/semináře v roce 2026 → seminářů proběhne celkem 6 napříč ČR v dobře dostupných regionech, které budou nahrávány k dalšímu využití → v současné době vybíráme 6 knihoven pro semináře za účasti středoškolských pedagogů → propojení formálního a neformálního vzdělávání.

- Součástí příruček bude také zpětná vazba ze seminářů → příručky budou k dispozici zdarma ke konci roku 2026 → elektronicky a v omezeném množství také v tištěném formátu.
- Zapojení mladých do vizuálu celého tématu → děláme téma přímo s cílovou skupinou → zasílání výzev přímo na SŠ, aby se zapojily do tvorby vizuálu → fokusní skupiny = jak s malými komunikovat, jak se jim líbí připravené vizuály → sami si určí, co se jim líbí, co chtějí v rámci tématu primárně řešit.
- Budou připravené podcasty s odborníky → jak s mladými komunikovat.
- Budou vycházet články na komunikační téma v odborných periodikách.
- Je to velký projekt → budeme potřebovat pomoc s komunikací s knihovnami.
- Komunikační téma se promítne do Března měsíce čtenářů a do Týdne knihoven.

Prosba paní kolegyně Lišovské směrem k metodikům: Pokud máte v kraji SŠ s grafickým zaměřením, pošlete kontakty na: Mgr. Pavlína Lišovská, vedoucí centra
Tel.: +420 542 532 101, E-mail: cdc@kjm.cz

Seznam škol: SŠ, vyšší odborné, VŠ, Ústeckého kraje už paní Lišovské poslala kolegyně Jana Bednářová, děkujeme!

6. Statistika – aktuality: elektronický sběr, export dat, pomocné formuláře, pomocná metodika pro vyplňování oddílů kult VII a VIII (Eva Semrádová, Lucie Macháčková)

Podrobné informace jsou k dispozici v prezentaci (příloha zápisu)

Z prezentace připomínáme:

- Elektronický sběr → hlavní cíl = každá knihovna bude statistická data odevzdávat sama.
- Chápeme, že ne všechny knihovny v současné době dokáží data do elektronického sběru vložit → bude nutné každoroční proškolení hlavně neprofi knihoven → záznam webináře k elektronickému sběru pro obsluhované knihovny, který proběhl 8. 12. 2025 <https://youtu.be/BUcerczJuE>
- Na webu Informace pro knihovny jsou zveřejněny všechny potřebné informace ke statistickému sběru dat včetně pomocných interních formulářů → Statistický výkaz Kult (MK) 12-01 ve formátu Excel → <https://ipk.nkp.cz/statistika-pruzkumy-dokumenty/statistiky>
- Na webu Informace pro knihovny je k dispozici [Pomocná metodika pro vyplňování oddílů VII a VIII \(.pdf, 180 kB\)](#)

7. Rekvalifikační kurz pro metodiky (Michaela Mrázová)

- Pilotní ročník → termín konání březen - květen 2026.
- Kapacita max. 15 osob, z jedné knihovny pouze jedna osoba (v případě volné kapacity je možné dát k dispozici více míst).
- Předpokládané info o spuštění kurzu do e-konferencí → leden 2026.

- Cena kurzu 1 000.- / osoba.
- Prezenční část kurzu bude probíhat v Klementinu.
- Časová dotace kurzu celkem je 200 hodin → 80 hodin prezenčně (nutná 80% docházka = 64 hodin) a 120 hodin formou e-learningu.
- Prezenční výuka bude probíhat 1x v týdnu.
- Rekvalifikační kurz je podpořen MK ČR → kurz bude probíhat 1x ročně.

8. Vzdělávání knihovníků ve využívání AI prostřednictvím společnosti Microsoft (Michaela Mrázová)

- Společnost Microsoft obdržela začnou finanční podporu na vzdělávání v oblasti využívání AI nástrojů → jako partnera ve střední a východní Evropě si vybrala Národní knihovnu ČR.
- Prostřednictvím e-konferencí byl rozeslán dotazník zaměřený na potřeby/požadavky knihovníků v oblasti využívání AI pro práci v knihovnách.
- V pilotním ročníku bude proškolen 120 knihovníků primárně z pověřených knihoven → do obsahu kurzu se promítnou výsledky dotazníku.
- Pilotní ročník proběhne v r. 2026, start kurzu 23. 3. 2026 v sídle Microsoft → následná výuka bude probíhat převážně online.
- Kurz bude pro knihovníky zdarma.

9. E-půjčování je bezplatná služba - doporučení ÚKR (Vít Richter)

Podrobné informace jsou k dispozici v prezentaci (příloha zápisu).

Z prezentace připomínáme:

- Základní knihovnické služby jsou bezplatné → čtenáři elektronických dokumentů nemají být diskriminováni tím, že budou platit za půjčování těchto dokumentů.
- Elektronické služby dostávají do knihoven nové čtenáře.
- Půjčování fyzických dokumentů není bezplatné → 1,70 za primární absenční výpůjčku → hradí za evidované knihovny MK ČR = stát.
- Mohla by nastat situace, že MK ČR bude chtít, aby za půjčování fyzických dokumentů vybíraly knihovny stejně jako za půjčování e-knih.
- Naše základní funkce = rovný přístup k informacím všem bez rozdílu.
- Autorský zákon → máme výjimku pro absenční půjčování.
- Pro půjčování elektronických knih musíme mít smlouvu → nelze vztáhnout na Knihovní zákon.
- Někteří nakladatelé nechtějí dovolit digitalizaci knih.

Zápis zpracovala: Lucie Macháčková 18. 12. 2025